

Version 1:2018

Identifiera förfalskade utbildningsdokument och bluffuniversitet

En guide för dig som är arbetsgivare

Universitets- och
högskolerådet

www.uhr.se

Undvik dyra felrekryteringar

Det har alltid funnits de som velat fuska till sig anställningar eller konsultuppdrag med falska utbildningshandlingar. På senare år har det skett en ökning av falska examina, en följd av att det blivit lättare för förfalskare att marknadsföra sig och hitta kunder via webbplatser och sociala medier.

Nästan

60 % av alla arbetsgivare har erfarenhet av kandidater som har förvanskat uppgifter i sin CV. Att ljuga om sin examen är bland det vanligaste.

Källa: Andersson, A. (2018), Stockholms Handelskammars analys: 2018:2. Sociala medier har peakat – en rapport om bakgrundskontroller

De senaste åren har Universitets- och högskolerådet sett en ökning av förfalskade utbildningsdokument.

Att anställa en person med falsk examen kan leda till en kostsam felrekrytering.

700 000 kr

är vad en felrekrytering i snitt kostar en arbetsgivare.

Källa: Poolia (2013)

Det bidrar också till handeln med falska examina, som omsätter mångmiljardbelopp varje år och ofta är kopplad till annan kriminalitet, som förfalskningar av id-handlingar och penningtvätt.

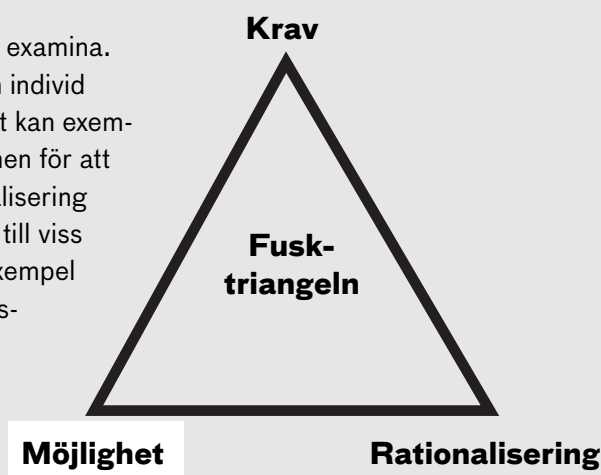
Denna guide hjälper dig som arbetsgivare att upptäcka förfalskningar och bluffuniversitet i din jobbkandidats ansökningshandlingar.

Det gör UHR

En del av vår verksamhet är att bedöma utländsk utbildning och utfärda individuella utlåtanden. Ett utlåtande visar vad en persons utbildning motsvarar i det svenska utbildningssystemet, och kan till exempel användas vid jobbansökningar. Våra äkthetskontroller har gett oss kunskap om hur man känner igen falska examina och bluffuniversitet.

Därför sker fusk med examina

Fusktriangeln gör det lättare att förstå fusk med examina. Tre komponenter måste finnas på plats för att en individ ska fuska: krav, rationalisering och möjlighet. Det kan exempelvis finnas ett upplevt krav på akademisk examen för att bli kallad till en jobbintervju. Exempel på rationalisering är att skylla på att alla andra fuskar och handlar till viss del om samhälleliga normer. Möjlighet kan till exempel vara att arbetsgivare inte kontrollerar utbildningshistorik i samband med anställning. Den del av fusktriangeln som är enklast att påverka är möjlighet, det vill säga att kontrollera utbildningshistoriken.

Begreppet universitet är inte skyddat i Sverige

Det förekommer även svenska bluffuniversitet. Begreppen universitet, högskola och akademi är inte skyddade i Sverige, utan kan användas av vem som helst. I Danmark och Norge är däremot universitetsbegreppet lagskyddat. Dessa länder har också betydligt färre bluffuniversitet än Sverige.

Tre typer av förfalskningar

Tre typer av förfalskade utbildningshandlingar förekommer – bluffuniversitet, förfalskningar av examina och individers egna förfalskningar av examina. Här läser du mer om dem.

Bluffuniversitet

Bluffuniversitet tjänar enorma summor på att sälja falska examina till personer som kan luras att tro att de får en examen från ett legitimt universitet. Det finns bluffuniversitet som plagierar äkta akademiska examina och webbplatser från erkända universitet. Andra delar ut examensbevis med universitetsnamn som påminner om de erkända universitetens.

En del bluffuniversitet ger poäng för så kallat livslångt lärande och sätter upp krav i form av symboliska inlämningsuppgifter eller högst summariska, ovetenskapliga "avhandlingar". De flesta har dock inga krav alls vad gäller antagning, närvaro eller undervisning. En examen som kräver många år av godkända studier vid ett legitimt universitet kan i falsk form inhandlas och utfärdas, på så kort tid som 24 timmar, från ett bluffuniversitet utan någon akademisk motprestation från köparen.

Ofta hänvisar bluffuniversiteten till webbplatser med falsk "äktetsverifiering" av utbildningsdokumenten och bluffackreditering – värdelösa utlåtanden om kvalitetssäkring av verksamheten från ytterligare blufforganisationer. Syftet är att lura den som vill kontrollera att den sökande erhållit en erkänd kvalitetssäkrad examen.

Vad är ett bluffuniversitet?

Ett bluffuniversitet är en organisation eller en enskild person som säljer falska eller värdelösa utbildningsdokument utan att ställa egentliga krav på studier och utan att någon erkänd myndighet eller organisation utövar tillsyn över verksamheten.

Källa: Hansson, H. & Johansson, E. (2005), Högskoleverkets rapportserie 2005:25 R: Bluffuniversitet och falska examensbevis – Sverige och världen.

Exempel:

Fuskare ansvarade för miljontals skattekronor

I juli 2003 anställde ett landsting en ekonom. Han påstod att han hade läst 200 högskolepoäng på Örebro universitet och hade en PhD i ekonomi från brittiska Landford University, men det gjordes ingen kontroll av utbildningsdokumenten. En bit in på anställningen uttryckte ledningen missnöje med hans arbetsprestation, varför man valde att kontrollera utbildningsdokumenten med Örebro universitet. Det visade sig att personen endast hade läst 65 poäng där.

För att kontrollera den brittiska utbildningen kontaktade landstingets arbetsrättsjurist dåvarande Högskoleverket (numera UHR), som bekräftade att Landford University var ett ökänt bluffuniversitet och att utbildningen var värdelös. Personen hade då under sin nästan treåriga anställning ansvarat för miljontals skattekronor. Arbetsrättsjuristen meddelade att landstinget avsåg att polisanmäla.

Källa: Högskoleverket

Så känner du igen ett bluffuniversitet

Studera informationen på det påstådda universitetets webbplats. Här är några tecken på att din jobb kandidat anlitat ett bluffuniversitet:

- Namnet på bluffuniversitetet är snarlikt namnet på ett riktigt universitet (till exempel *Stanford University* istället för *Stanford University*).
- Namnen innehåller ofta orden "American", "International" eller "Global".
- På webbplatsen understryker man att det inte rör sig om ett bluffuniversitet.
- Man uppger att universitetet har godkännande, "ackreditering" eller på engelska "accreditation", från en blufforganisation. Alternativt tonar man ner betydelsen av detta.
- Webbadressen är påhittad eller saknas och universitetet kan endast kontaktas via e-post eller sociala medier.
- Ofta finns en chatt-funktion på webbplatsen som sköts av ett callcenter.
- Antagnings- och examenskraven är minimala och examen erhålls inom mycket kort tid.

- Prisuppgifter avser kostnaden för utbildningsdokumenten- inte terminsavgiften.
- Bilder på utbildningsdokumenten förekommer på lärosätets webbplats.
- Utbildningsdokumenten kan förses med ett tidigare examensdatum än det verkliga, det vill säga antedateras.
- Logotyper från kända kreditkortsföretag är synliga på webbplatsen.

Förfalskningar av examina från riktiga universitet

Det finns organisationer, företag och enskilda personer som utfärdar falska examina genom att kopiera erkända universitets äkta examina och utbildningsdokument. Dessa illegala piratkopior förfalskas och säljs till personer exempelvis via internet och på sociala medier. Även svenska falska examina säljs.

Dessa förfalskningar kan vara svårare att identifiera, men å andra sidan kan man kontrollera äktheten genom att kontakta universitetet.

Louis Mount University, ett bluffuniversitet som nätverket Axact står bakom.

Exempel: Bluffnätverket drev hundratals webbplatser

Axact, ett mjukvaruföretag i Karachi i Pakistan, har pekats ut som en av de största försäljarna av bluffexamina. Enligt en artikel i New York Times driver Axact, som varit verksamt sedan 1997, ett nätverk med 370 webbplatser tillhörande olika bluffuniversitet. Senare undersökningar har visat att verksamheten omfattar över 400 universitet, falska amerikanska high schools och ackrediteringsorganisationer. Bluffuniversitet med namn som Nixon University marknadsförs med bilder på leende professorer och studenter på soldränkta universitets-campus. New York Times har till exempel rapporterat att Axact säljer falska hälso- och sjukvårdsexamina och ingenjörsexamina.

Under 2017 mottog UHR ett tjugotal förfrågningar och ansökningar om bedömning av utländsk utbildning från individer med examina från Axact-universitet.

Källa:

http://www.bbc.com/news/uk-42579634?ocid=socialflow_twitter&ns_mchannel=social&ns_campaign=bbcnews&ns_source=twitter

<https://www.nytimes.com/2015/05/18/world/asia/fake-diplomas-real-cash-pakistani-company-axact-reaps-millions-columbiana-barkley.html>

QUESTIONS?
CHAT LIVE WITH AN ONLINE REPRESENTATIVE

CHAT WITH US NOW
START CHAT

NO THANKS

EDITED
ONLINE PROGRAMS

Our worldwide reputation for excellence attracts students from all over the world
[Explore Our Programs](#)

GLOBALLY ACCREDITED | STUDENTS SCHOLARSHIP | CAREER MANAGEMENT | EXPERT FACULTY | INTERNATIONAL PRESENCE | EDUCATION PROGRAMS

AN INTELLECTUAL DESTINATION
Discover a global university, delivering exceptional student experience

NEWS & EVENTS
Welcome to Caralyn University's News & Events Section, the official place for university news, story leads and resources for media. This section on our website serves as the central source for information about CU community. Be the first to hear about Caralyn University!

08 June
Employers Place Caralyn University in Top 10 for Graduate Employability
[Learn More](#)

Individer förfalskar egna examina

Det förekommer naturligtvis också att enskilda individer, helt eller delvis, förfalskar handlingar som gymnasiebetyg och examensbevis. Motiven till detta varierar men till de vanligaste hör att de förfalskade handlingarna används i samband med ansökningar till fortsatta studier eller jobbansökningar. Dessa förfalskningar kan vara mycket övertygande men i allmänhet är de slarvigt genomförda och innehåller fel och inkonsekvenser. Äktheten i dokumenten kan oftast kontrolleras genom att kontakta det utfärdande universitetet.

Så gör du om utbildningsbakgrunden inte stämmer

För dig som arbetsgivare finns det ett antal juridiska åtgärder som du kan vidta ifall du upptäcker att en jobbkandidat eller en redan anställd ljugar om sin utbildningshistorik.

När en kandidat ljugar om sin utbildning

Åberopande av falsk urkund är ett lagbrott enligt 14 kap 9 § brottsbalken (BrB). När UHR polisanmäler förfalskningar av utländska utbildningsdokument så är det med hänvisning till misstanke om åberopande av falsk urkund. Denna lag bör även kunna användas av arbetsgivare som konfronteras med en kandidat som inkommer med falska utbildningsdokument. Diskutera detta med företagets eller myndighetens jurist.

När en anställd ljugar om sin utbildning

Ifall det uppdagas att en redan anställd har vilselett dig som arbetsgivare om sin utbildning kan det även vara aktuellt att polisanmäla för bedrägeri enligt 9 kap 1 § brottsbalken (BrB). Det senare förutsätter att arbetsgivaren har lidit skada. Diskutera detta med företagets eller myndighetens jurist.

Exempel:

Röda Korset-chef använde falsk examen

I maj 2010 dömdes Cancerfondens och Röda Korsets kommunikationschef NN, till fem års fängelse för bland annat grovt bedrägeri. Han hade då förskingrat cirka åtta miljoner kronor från två av landets största ideella organisationer.

I samband med dessa och tidigare anställningar hade NN använt sig av en förfalskad examen från Stockholms universitet. Han hade kopierat och förvanskat en äkta examen som tillhörde en barndomsvän. Ingen av hans arbetsgivare hade kontaktat Stockholms universitet för att kontrollera utbildningsdokumentens äkthet. Skandalen orsakade Röda Korset ett enormt medlemstapp och ett skadat förtroende för varumärket hos allmänheten.

Här får du hjälp med att kontrollera äkthet

Svenska universitet och utbildningar

Godkända universitet finns listade på Universitetskanslerämbetets (UKÄ) webbplats. Det är UKÄ som tillsammans med regeringen avgör vilka universitet och högskolor som får utfärda examina.

Vill du kontrollera om en svensk examen är äkta ska du vända dig direkt till universitetet. Kontaktuppgifter till alla universitet hittar du också hos UKÄ.

Se www.uka.se.

Utländska universitet och utbildningar

Vänd dig till avdelningen för bedömning av utländsk utbildning på UHR om du har frågor om utländska universitet och högskolors status.

Du kan även kontakta oss om du är osäker på om din jobbkandidats utländska utbildningsdokument är äkta. Om personen däremot har ett utlåtande från oss så har utbildningsdokumenten äkthetsgranskats.

Se www.uhr.se/bedomning eller kontakta oss via e-post: utbildningsbedomning@uhr.se.

Kontakta oss för frågor om utländska utbildningar:

utbildningsbedomning@uhr.se

Exempel på falska utbildningsdokument från bluffuniversitetet Kings Lake University.

KINGS LAKE
UNIVERSITY

The Board of Kings Lake University hereby admits

who has fulfilled all the requirements and completed the prescribed course of study to the degree of

Bachelor of Science

in Architectural Engineering

with all its rights and privileges in witness whereof the Seal of the University is hereunto affixed.

on the fifteenth day of

KINGS LAKE
UNIVERSITY

Name

Registration No. **KLU-2015-01-63682**

Date of Birth **April 11, 1991**

Graduation Date **August 15, 2014**

Bachelor of Science
(MAJOR: Architectural Engineering)

OFFICIAL TRANSCRIPT

G P A = 3.30

Evaluation Criteria for the Graduate Degree Program

Total Semesters = 6

Total Credit Hours = 144

Total Courses = 24

Course No.	Description	Cr. Hours	Grade
FIRST SEMESTER			
1502	English Writing Skills	6	C+
1504	Oral Comm & Presentation Skills	6	B-
1505	Personal Management	6	B
1511	General Physics	6	B+
SECOND SEMESTER			
1512	Discrete Mathematics	6	A
1928	Project Management	6	C+
2130	Design Project	6	B
2634	Basic Drawing	6	C+
THIRD SEMESTER			
2637	Visual Studies	6	A
2641	Design Fundamentals	6	C+
2656	Surface Structures	6	B-
2662	Reinforced Concrete Structures	6	A-
FOURTH SEMESTER			
2665	20th Century Architecture	6	C+
2666	Wood Structures	6	A
2668	Advanced Architectural Graphics	6	B+
2685	Architectural Detailing	6	C+
FIFTH SEMESTER			
5432	Structural Dynamics	6	A
7714	Construction Automation	6	B-
7722	Advanced Masonry Engineering	6	C+
7724	Environmental Engineering	6	B-
SIXTH SEMESTER			
7725	Materials and Methods	6	A-
7727	Acoustic Systems	6	C+
7728	Thermal Systems	6	C+
7729	Lighting Systems Design	6	B

